

Temat: Międzynarodowy system ochrony praw człowieka.

Notatka:

1. Międzynarodowy system ochrony praw człowieka składa się z systemu międzyrządowego oraz organizacji pozarządowych.
2. Podstawą międzyrządowego systemu jest Organizacja Narodów Zjednoczonych.
  - **Rada Praw Człowieka ONZ** z siedzibą w Genewie jest organem pomocniczym Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Do jej zadań należy rozpatrywanie skarg na łamanie praw człowieka, promocja edukacji w zakresie praw człowieka, rozwijanie dialogu i współpracy mającej na celu zapobieganie naruszaniu praw człowieka.
  - **Komitet Praw Człowieka ONZ** z siedzibą w Genewie jest organem kontrolnym powołanym na mocy Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Jego celem jest monitorowanie przestrzegania przez państwa postanowień Paktu. Skarga do Komitetu przysługuje osobie, która czuje się ofiarą naruszenia swych praw. Komitet składa się 18 niezależnych ekspertów, którzy nie reprezentują żadnego państwa członkowskiego. Uwagi końcowe Komitetu są niezależną oceną przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka przez państwa członkowskie.
  - **Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw człowieka** z siedzibą w Genewie jest mianowany przez sekretarza generalnego ONZ. Jego zadaniem jest koordynacja działań ONZ w zakresie przestrzegania praw człowieka.
  - **Europejski Trybunał Praw Człowieka** z siedzibą w Strasburgu. Trybunał sprawuje funkcję kontrolną w ramach Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, jest organem sądowym. Prawo składania skargi przysługuje każdej osobie lub organizacji pozarządowej, które uważają, iż naruszono w stosunku do nich prawa człowieka gwarantowane w Konwencji. Skargi kierowane są przeciwko państwu, z którego pochodzi osoba lub organizacja pozarządowa.
3. System pozarządowy:
  - **Amnesty International** międzynarodowa organizacja z siedzibą w Londynie, której głównym celem jest zapobieganie naruszeniom praw człowieka poprzez podejmowanie akcji obywatelskich pisanie listów do rządów państw łamiących prawa człowieka, publikowania informacji o takich naruszeniach, po realną pomoc finansową i prawną poszkodowanym osobom. Organizacja działa na rzecz uwolnienia więźniów politycznych, rzetelności procesów sądowych, zniesienia kary śmierci, zaprzestania tortur i innego niehumanitarnego, okrutnego traktowania lub karaniami.
  - **Helsinkińska Fundacja Praw Człowieka** organizacja podejmująca działania na rzecz przestrzegania praw człowieka. Do najważniejszych zadań organizacji należy: monitorowanie działań władzy publicznej w zakresie ochrony praw człowieka, zapewnianie porad prawnych osobom, które uważają, że ich prawa i wolności zostały naruszone, prowadzenie edukacji o prawach człowieka, przyłączanie się do procesów sądowych.
  - **Międzynarodowa Komisja Prawników** z siedzibą w Genewie podejmuje działania na rzecz niezawisłości sądów i zawodów prawniczych, upowszechnia wiedzę w zakresie praw i swobód obywatelskich, organizuje specjalne misje i obserwatorów procesów politycznych, inicjuje prace nad konwencjami dotyczącymi praw człowieka.

## Temat: Ochrona dóbr osobistych.

### Notatka:

1. Prawo cywilne chroni dobra niemajątkowe, w szczególności dobra osobiste.
2. **Dobra osobiste** to pewne wartości związane ściśle z każdą jednostką ludzką.
3. Prawo cywilne do dóbr osobistych zalicza (art. 23 kodeksu cywilnego) :
  - Zdrowie
  - Wolność
  - Cześć (godność i dobre imię)
  - Swobodę sumienia
  - Nazwisko lub pseudonim
  - Wizerunek
  - Tajemnicę korespondencji
  - Nietykliwość mieszkania
  - Twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą, racjonalistyczną.
4. Pod wpływem orzecznictwa sądowego lista dóbr osobistych jest stale poszerzana o kolejne wartości np. prawo do prywatności, prawo do spokoju (wolność od strachu).
5. Cywilnoprawna ochrona dóbr osobistych polega na zastosowaniu, w razie ich bezprawnego naruszenia:
  - Środków o charakterze niemajątkowym – złożenie oświadczenia odpowiedniej treści i odpowiedniej formie, zobowiązanie do zaniechania działań prawa te naruszające, przeproszenie pokrzywdzonego.
  - Środki majątkowe – zadośćuczynienie za krzywdę w postaci pewnej sumy pieniężnej w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, w razie umyślnego naruszenia dóbr osobistych przez publikację prasową.
6. Z ochroną dóbr osobistych ściśle związane jest pojęcie **ochrony danych osobowych**.
7. Danymi osobowymi są wszelkie informacje pozwalające zidentyfikować daną osobę.
8. Dane osobowe dzielimy na wrażliwe i zwykłe.
9. Dane wrażliwe podlegają szczególnej ochronie, ich wykorzystywanie jest zakazane, jeżeli inne przepisy inaczej nie stanowią. Ochroną Danych Osobowych zajmuje się Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.. Do danych wrażliwych zaliczamy:
  - Pochodzenie rasowe lub etniczne
  - Poglądy polityczne
  - Przekonania religijne lub światopoglądowe
  - Przynależność partyjna i związkowa
  - Dane genetyczne (DNA)
  - Dane biometryczne (wizerunek twarzy, dane daktyloskopijne)
  - Dane dotyczące zdrowia
  - Dane dotyczące seksualności lub orientacji seksualnej
10. Przetwarzanie danych wrażliwych może mieć miejsce w następujących sytuacjach:
  - Osoba, których dotyczy wyraziła na to pisemną zgodę
  - Przetwarzanie takich danych jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dotyczą
  - Przetwarzanie takich danych jest niezbędne do dochodzenia praw przed sądem
11. Dane zwykłe to:
  - Imię i nazwisko
  - Numer identyfikacyjny PESEL
  - Adres zamieszkania lub zameldowania
  - Numer telefonu
  - Numer dowodu osobistego lub paszportu
  - Wykształcenie